

det ligger definitivt inte i patientens intresse.

Det finns många skillnader mellan rättspsykiatriska farlighetsskattningar och psykiatriska suicidriskbedömningar. Viktigast är att inom rättspsykiatri förväntas bedömningarna vara underlag för frihetsberövande inom psykiatrisk vård, ofta under betydande tid och med stöd av en lagstiftning (LRV) som inte ens förutsätter en behandlingskrävande psykisk störning.

Suicidriskbedömningarna resulterar främst i korta frihetsberövanden med stöd av LPT, en lagstiftning som kräver allvarlig psykisk störning och ett oundgängligt psykiatriskt vårdbehov.

Gemensamt för de båda typerna av riskbedömningar är emellertid att all forskning inom båda områdena har visat hur svårt det är att predicera mänskligt beteende annat än i ett mycket kort perspektiv.

De rättspsykiatriska farlighetsbedömningarna har potential att bli vår tids »steriliseringsfråga». För att förhindra en sådan utveckling krävs en fortsatt öppen, allsidig och konstruktiv debatt om farlighetsbedömningarnas etik.

Agneta Nilsson

docent, psykiatriska kliniken,
Hudiksvall

Annons informerade inte om fotokontaktallergen i gelpreparat

I Läkartidningen 50/99 (sidorna 5596-7) ingår två annonssidor i färg om Zon gel (läkemedelsföretaget Antula Healthcare) för behandling av smärttillstånd: »den träffsäkra smärtlindraren». Beträffande eventuella biverkningar är formuleringarna glidande och tveksamma: »inga vanligt förekommande biverkningar», »hudvänligt» och »parfymfri vilket minskar risken för hudirritation och allergiska reaktioner».

Man anger således inte att ingrediensen ketoprofen är ett känt fotoallergen som kan ge upphov till fotoallergisk kontakteksem.

I Zon gel ingår 2,5 procent ketoprofen, vilket är samma koncentration som i en annan produkt på den svenska marknaden (Orudis gel). För denna anges i FASS 99 (sidan 962) korrekt att den kan ge upphov till fotosensibilisering, och det varnas för direkt solljus inklusive solarium.

Fann 23 fall i litteraturen

Undertecknad har inte gjort någon systematisk litteratursökning, men fann

lätt tre relevanta arbeten [1-3], som innehåller ytterligare ett antal referenser. 23 fall som fått eksem efter topikal användning av ketoprofenhaltiga geler presenteras. Fallen inträffade under vår och sommar [1], och i 6 av 13 fall rörde det sig om behandling av sportskador [2, 3].

Hur ska den enskilde läkare som råkar på eksemfall bland patienter som använt Zon gel bli uppmärksammas på eventuellt samband och föranstalta om adekvat utredning?

Jan E Wahlberg

professor, Stockholm

Referenser

1. Adamski H, Benkalfate L, Delaval Y, Ollivier I, LeJean S, Toubel G et al. Photodermatitis from non-steroidal anti-inflammatory drugs. *Contact Dermatitis* 1998; 38: 171-4.
2. LeCoz CJ, Bottlaender A, Scrivener JN, Santinelli F, Cribier BJ, Heid E et al. Photocontact dermatitis from ketoprofen and tiaprofenic acid: cross-reactivity study in 12 consecutive patients. *Contact Dermatitis* 1998; 38: 245-52.
3. Horn HM, Humphreys F, Aldridge RD. Contact dermatitis and prolonged photosensitivity induced by ketoprofen and associated with sensitivity to benzophenone-3. *Contact Dermatitis* 1998; 38: 353-4.

Skriv 3-månadersintervall på receptet!

Färre vårdcentraler skulle behöva läggas ner och färre sjukhus behöva slås ihop, om bara läkarna skrev 3-månadersintervall på recepten. Det krångliga högkostnadsskyddet gör att de som anstränger sig kan få läkemedel för upp till två år, istället för 12 månader, som reformen var tänkt.

Nu får man läkemedel för 400 dagar, alltså 13 månader, för 1 800 kr. Många är inte nöjda med det, utan tar ut läkemedel för 16 eller 19 månader på samma period. Det kan vi se på högkostnadskorten.

Kassation för 3-4 miljarder

Det får till följd att vi får kassera läkemedel för minst 25 miljoner kronor i varje landsting. Totalt räknar man med kassation för 3-5 miljarder kr per år i landet.

Apoteket AB tar hand om 800 ton läkemedel, som på ett miljövänligt sätt transporteras och förbränns. Det kostar Apoteket AB stora pengar minst 4 miljoner kr, en onödig utgift. Nu när det råder personalbrist på apoteken främst i Norrland och i Stockholm, är detta naturligtvis en hantering vi skulle vilja slippa.

På apoteken frågar vi om kunden behöver allt på recepten. Har kunden frikort eller hög rabatt behöver kunden nästan alltid allt, vilket gör att vi får dessa mängder i retur.

Här skulle vi kunna spara mycket mer pengar än vad det ger att arbeta med generisk förskrivning eller parallellimport.

Margareta Carlbäck

apotekschef, Apoteket Biet, Skellefteå

Replik:

Annonsen inte enda källan till information

Idén med Zon gel är att behandla smärtan där den uppstår, »den träffsäkra smärtlindraren». Zon gel är ett alternativ till tabletter när man vill undvika systemisk behandling.

I många länder har användningen av topikala analgetika vuxit kraftigt, och i Tyskland utgör topikala analgetika två tredjedelar av de vanligaste förskrivna NSAID-medlen [1].

Zon gel är en säker produkt. Ketoprofen gel, däribland Zon gels motsvarighet, har bedömts vara så säker att ketoprofen är »switchat» från receptbe-